Turkish Studies *Educational Sciences*

Volume 14 Issue 3, 2019, p. 165-188

DOI: 10.29228/TurkishStudies.22743

ISSN: 2667-5609

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 20.02.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 10.06.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (27.03.2019)-Referee 2 (03.04.2019)

This article was checked by iThenticate.

JİGSAW VE OKUMA YAZMA UYGULAMA (OYU) YÖNTEMLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Sinan AKDAĞ - Ufuk ŞİMŞEK***

ÖZ

Bu araştırmanın amacı İşbirlikli öğrenme modelinin öğretim yöntemlerinden olan Jigsaw ve Okuma Yazma Uygulama (OYU)'nun yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarıları üzerindeki etkisini tespit etmektir. Karma araştırma metoduyla yürütülen araştırmanın deseni gömülü desendir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Palandöken ilçesinde (Erzurum) bir ortaokulun üç farklı şubesinde öğrenim gören toplam 65 yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma iki deney bir kontrol grubuyla yürütülmüştür. Uygulama altı hafta süreyle ilgili yöntemler kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak Akademik Başarı Testi (ABT) ve açık uçlu görüş formu kullanılmıştır. Deney ve Kontrol grubu öğrencilerinin ABT öntest ve sontest puanları ANOVA ve T- Testi ile görüş formundan elde edilen nitel veriler ise frekans ve yüzdelik dağılımlarına göre ve doğrudan yorumlama veri analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Uygulama öncesi yapılan öntestte deney gruplarındaki öğrencilerin ön bilgi düzeyleri ile kontrol grubundaki öğrencilerin ön bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Uygulama sonrası yapılan sontestten elde edilen puanlara göre hem Jigsaw hem de OYU yöntemlerinin uygulandığı deney gruplarıyla yürürlükteki programın uygulanan yönteminin uygulandığı kontrol grubu arasındaki farkın anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre

* Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, E-posta: sinanakdag25@hotmail.com

** Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, E-posta: ufuk@atauni.edu.tr

deney grubundaki öğrencilerin akademik başarılarının programda uygulanan yöntemle göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen nitel verilere göre Jigsaw ve OYU grubu öğrencileri uygulanan yöntemler sayesinde konuları daha iyi öğrendiklerini, arkadaşlık ilişkilerinin ve bazı sosyal becerilerinin geliştiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca yöntemler uygulanırken grup üyelerinin seçiminde öğrencilere görüşlerinin sorulmaması, bireysel puanlama yapılmaması ve grup üyelerinin ciddiyetsiz davranmaları gibi olumsuz ifadeler öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşbirlikli öğrenme, Jigsaw yöntemi, Okuma Yazma Uygulama yöntemi.

AN INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF JIGSAW AND READING-WRITING IMPLEMENTATION METHODS (OYU) ON STUDENT'S ACADEMIC ACHIEVEMENT IN SOCIAL STUDIES COURSE

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the effect of the teaching methods of cooperative learning model Jigsaw and Reading Writing Application (RWA) on the academic achievement of the students in the seventh grade. The design of the research carried out with mixed research method is the embedded design. The study group consisted of 65 seventh grade students in three different branches of a secondary school in Palandöken (Erzurum) in the academic year 2018-2019. Two experiments were conducted with a control group. The application was carried out for six weeks using the relevant methods. Academic Achievement Test (AAT) and open-ended opinion form were used as data collection tools. The AAT pretest and posttest scores of the experimental and control group students were analyzed by ANOVA and T-Test, and the qualitative data obtained from the opinion form were analyzed by frequency and percentage distributions and by using direct interpretation data analysis methods. There was no significant difference between the pre-test levels of the students in the experimental groups and the pre-knowledge levels of the students in the control group. It was determined that the difference between the experimental groups where both Jigsaw and RWA methods were applied and the control group that applied the program-based teaching method were significantly higher. According to the data obtained, it is concluded that the academic achievement of the students in the experimental group is higher than the method applied in the program. According to the qualitative data obtained, the students of Jigsaw and RWA group stated that they learned the subjects better, improved their friendship relations and developed some social skills. However, while applying methods, negative expressions such as not asking the students the opinions of the group members, not giving individual scoring, and being insensitive to the members of the group were indicated by the students.

STRUCTURED ABSTRACT

There are a limited number of studies which compare the methods of cooperative learning within itself and other active learning methods (Şimşek, 2012). In this context, it has been concluded that it is more important for the literature to identify which methods of the model are more effective instead of re-studying a case whose effectiveness was proved before (Sharan, 1980; Slavin, 1980, 1995, 1996). The purpose of this study is to determine the impacts of jigsaw and reading-writing implementations (OYU), two cooperative learning models, on 7th grade students' academic performance in Social Studies course. The study carried out via mixed methods research used embedded design. Considering the data obtained, it was concluded that the students in experimental group had higher academic performance according to the teaching method used in the curriculum.

Key Words: Cooperative learning, Jigsaw method, Reading-Writing Implementation method

This method aimed at exploring the impacts of jigsaw and OYU methods on the 7th grade students' academic achievement in Social Studies course. The problem statement of the research included the following question: Do jigsaw and OYU methods have effects on students' academic achievement in Social Studies course? Depending on the research's problem statement, the study sought to answer the following sub-problems:

1. Is there a significant difference between the "Academic Achievement Test" pre-test total scores of the experimental Jigsaw Group-JG and Reading-Writing Implementation Group (OYUG) groups and the method group using teaching method in the curriculum?
2. Is there a significant difference between the "Academic Achievement Test" pre-test and post-test total scores of Jigsaw Group?
3. Is there a significant difference between the "Academic Achievement Test" pre-test and post-test total scores of the Reading-Writing Implementation Group?
4. Is there a significant difference between the "Academic Achievement Test" post-test total scores of the experimental Jigsaw Group-JG and Reading-Writing Implementation Group (OYUG) groups and the method group using teaching method in the curriculum ?
5. What are the students' opinions about the Jigsaw and OYU methods?

It was observed in the studies carried out that particularly the studies related to Jigsaw and OYU, teaching methods of cooperative learning model, exhibited positive impacts on students' cognitive, sensory, socialization skills, and academic performance. Yılar and Şimşek (2017) in their study called "The Effects of Cooperative Learning Methods on Achievement and Retention" in Social Studies Course determined that team work (TW) method was more successful in terms of both academic performance and retention than the other cooperative learning methods. It was concluded in the study carried out by Yüksel and Gündoğdu (2018) that jigsaw teaching technique, that is breaking

into pieces and assembling them, had positive impacts on unit learning outcomes, attitudes towards the course, and knowledge retention . In addition, Zoghi (2013) in his study called “The Contribution of Jigsaw Method and Traditional Teaching Method to Students’ Reading Comprehension Levels” determined that the experimental group students who were taught with jigsaw method were more successful at significant levels than the control group students taught with traditional teaching method. Akçay, Doymuş, Şimşek and Okumuş (2012) examined the effect of OYU on academic performance in Physics course and as a result of the study; it was found that the academic performance of the group taught with OYU method was much higher than the teacher-centred teaching method. Kılıç (2006) in his study called “The Effect of Cooperative Learning Method on Self-respect and Academic Performance Compared to Group Work Method” concluded that the jigsaw method was statistically more effective than group work in the first unit considering academic performance; however, there was not a significant difference between them in the second unit. Berger and Hanze (2005) in their study called “The Investigation of the Impact of Jigsaw Method on 12th Grade Physics Students” detected that each student in the jigsaw classroom showed a considerable increase in their academic performance related to their subject matter expertise when compared to traditional method of teaching. The studies which compared the methods of cooperative learning within itself and other active learning methods are limited in number (Şimşek, 2012).

Embedded design was used in the study carried out via mixed methods research. Mixed methods research is defined as a methodology which combines qualitative and quantitative research approaches and concepts in a study (Creswell, 2003; Tashakkori and Teddlie, 1998; Johnson and Onwuegbuzie, 2004). In embedded design, one of the qualitative or quantitative research methods predominates the other one. That is, the research is a largely qualitative or quantitative study, but the different types of data obtained via alternative methods are required to support or explain the data obtained in the study (Creswell, Plano and Clark, 2007; Yıldırım and Şimşek, 2016). Within this framework, the research questions are largely related to qualitative or quantitative methods (Yıldırım and Şimşek, 2016). Therefore, this study can be considered as an embedded design in which qualitative research approach was nested within the predominant quantitative method.

The study group of the research consists of 7th grade students (n=65) studying in three different classes in a secondary school located in Palandoken in Erzurum in 2017-2018 academic year. The study group was randomly chosen among the three classes to determine the Experimental Group-1 (EG) (n=25) in which the jigsaw method was implemented, Experimental Group-2 (EG) (n=23) in which OYU method was practised, and the Control Group (CG) (n=23) in which the method included in the curriculum was implemented.

The research data were obtained via Academic Achievement Test (AAT) which was implemented as both pre-test and post-test in three groups. Jigsaw Opinion Scale (JOS) and Reading-Writing Implementation Opinion Scale (OYUGO) were only implemented with the experimental group students to identify their opinions about the methods at the end of the study.

During the stage of the development of Academic Achievement Test, first of all the unit learning outcomes were listed and then TEOG questions asked in the past, primary school 7th grade Social Studies course books, SBS preparation books and leaf tests were examined in order to choose suitable questions in accordance with the learning outcomes. In the last stage, table of specifications for the academic achievement test were prepared in order to provide content validity. The test consisting of 34 multiple choice questions were developed out of the sources examined. The opinions of three Social Studies teachers having minimum five year experience in their field and three domain experts were taken to check the content validity of the test. Considering the expert opinions, the questions were reviewed and they were implemented with 80 8th grade primary school students to check their reliability. The correct answers were coded as 1 and wrong or blanks answers were coded as 0 in Academic Achievement Test (AAT) and the item analysis of 34 questions was carried out using *the Statistical Packages for the Social Sciences (SPSS)*, version 20.0. Considering the table of learning outcomes and eliminating 14 questions whose item discrimination index (r) was less than 0.2, the test consisting of 20 multiple choice questions was finalized. The test's reliability coefficient (KR-20) was determined to be 0,76. The test was scored by giving 5 points for each correct answer and 0 for each wrong and blank answer.

The questionnaire developed by the researchers with the intention of in-depth investigation of teacher candidates' opinions and consisting of five structured open-ended questions was used as a data collection tool in the study. The opinions of four expert academics in their field were taken to provide content validity and face validity. Considering the expert opinions, after necessary corrections were made on the questions, the data collection tool was piloted with ten students. The purpose of conducting a pilot study is to examine and develop an assessment tool for the participants considering the points such as whether or not the questions are clear, feasible, and what other types of questions can be asked (Glesne, 2013). After conducting the pilot study, the questionnaire was finalized considering the student and expert opinions.

This study explored the effects of jigsaw and OYU, the two methods of cooperative learning model, on the 7th grade students academic performance and whether or not there was a significant difference in terms of academic performance between these methods and teaching method carried out based on the curriculum. The pre-test conducted before the implementation revealed that there was not a significant difference between students' prior knowledge levels both in the experimental and control groups. A significant increase was observed in the experimental group's knowledge levels related to the unit due to the implementation of jigsaw method. It was determined that 26% of the change observed with the students' knowledge levels about the unit was due to the implementation of jigsaw method. There was a significant increase with the students' knowledge levels about the unit in the experimental group in which OYU method was implemented. It was determined that 18% of the increase was due to the implementation of OYU method.

It was identified that considering the data obtained from the post-test implemented both with the experimental and control group students

to identify their academic performance at the end of the implementation, the academic performance of the students in the experimental group was similar to each other and their academic difference was significantly higher than the control group students' academic performance. The findings of this study are compatible with some studies in literature which support the positive impacts of cooperative learning model on students academic performance when compared to teaching method based on curriculum (Sezer and Tokcan, 2003; Zoghi, 2013; Şimşek, Yılar and Küçük, 2013; Akçay, Doymuş, Şimşek and Okumuş, 2012; Akçay, 2012; Şimşek, 2007; Akçay, Genç, Kadayıfçı and Akkuş, 2007; Kılıç, 2006; Berger and Henzel, 2005; Yılar and Şimşek, 2017).

Another finding obtained from the research is that the students who were taught with Jigsaw and OYU methods shared their opinions about them. According to the qualitative data obtained in the study, most of the students stated positive opinions about the methods implemented. The students were asked questions about the positive sides of the methods used and the student groups taught with two methods reported positive views about them. It was determined that the number of positive opinions about the jigsaw method was 36 while 55 students stated positive opinions about OYU method. Students approved OYU method more than jigsaw method. The students in jigsaw group stated that thanks to the method, they could understand the subjects much better and also develop their sense of responsibility. The students in OYU group remarked that this method helped them to understand the subjects much better and improve their study habits. Considering the limitations of the method implemented, the students in jigsaw group stated that they understood their subjects much better, but the other group members could not understand their subjects much better and they did not fulfil their responsibilities while students in OYU group stated that the group members did not fulfil their responsibilities and they behaved irresponsibly. The students were asked whether or not they wanted these methods to be implemented in other courses. 16 students in jigsaw group said yes because the method encouraged students to study and helped them to understand the subjects much better while 7 students said no because the group members could not explain their subjects well. Although five students did not want the methods to be used, they did not express their opinions. Out of the students in OYU group, 18 of them said yes as the method promoted much better understanding of the subjects and socialization while four students said no as the group members could not explain their subjects well. The students were asked a question on the problems they encountered with the methods implemented and their suggestions for the solution of these problems. 10 students said that there were problems, but 14 of them stated that they did not have any problems. Two students each suggested that subjects should be taught by the teacher and subjects should change every week. Five students from the OYU group determined that there was a problem with the method implemented while 15 students said that there were not any problems. One student each recommended that a teacher should tell the subject which their peers could not explain, everyone should choose whoever they want as group members, and each group member should be graded individually. The jigsaw group students who assessed the methods in terms of socialization stated that the method provided socialization, developed communication skills, promoted speaking skills

in front of the public, increased self-confidence, and developed research skills, respectively. The OYU group students said that the method provided socialization, developed relationship between the peers, increased self-confidence, and raised awareness of collaboration. These findings are similar to the results of the studies which revealed that cooperative learning model increased academic performance and developed social skills such as establishing communication, collaboration, and cooperation with qualitative data (Aydın, 2013; Demir, 2012; Erdem, 2009; Özgiresun, 2005; Tonbul, 2001; Tunçel, 2006; Artut and Tarım, 2007; Doymuş and Şimşek, 2007; Göçer, 2010; Ghaith and Bouzeineddine, 2013; Maden, 2011; Koç, 2009; Demirdağ and Kartal, 2011; Koç and Şimşek, 2016; Şimşek, Örtten, Topkaya and Yılar, 2014; Yeşilyurt, 2009; Yılar and Şimşek, 2016). Considering the results of this study, it is clear that jigsaw and OYU methods are effective cooperative learning methods to develop learning and provide effective and fun learning environments for students. Jigsaw and OYU methods should be encouraged to teach appropriate subjects in social studies course in order to increase students' academic performance. The studies conducted for the cooperative learning methods and their implementations in social studies education must increase both in quality and quantity. This study was conducted with the 7th grade students studying in a public school. Similar studies can be carried out in schools, private schools, vocational schools located in the regions with different socio-economic structures and in different levels of education such as high schools and universities. Thus, the effectiveness level of cooperative learning methods can be discussed and evaluated in a much broader framework.

Keywords: Cooperative learning, Jigsaw method, Reading Writing Application method.

Giriş

Günümüz eğitim sistemlerinde öğrenciyi daha fazla aktif hale getirebilecek pek çok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden birisi de işbirlikli öğrenme modelidir. İşbirlikli öğrenme öğrencilerin sınıf ortamında akademik bir konuda ortak amaç doğrultusunda küçük karma gruplar halinde birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı oldukları grup başarısının değişik yollarla ödüllendirildiği bir öğrenme yaklaşımı olarak tanımlanmaktadır (Delen, 1998; Watson 1992; Johnson ve Johnson, (1992). İşbirlikli öğrenme; problem çözme, eleştirel düşünme, öğrencilerin arkadaşlarına ve kendilerine karşı olumlu tutumlar geliştirme, toplumsal becerilerini artırma ve öğrencilerin sosyalleşmesini sağlamak için kullanılan bir sınıf içi öğretim yöntemidir (Gömleksiz, 1993). İşbirlikli öğrenme modelinin sosyal bilgiler eğitiminde önemli olmasının temel sebebi öğrencilerin sosyalleşme açısından gelişmelerine sağladığı katkıdır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretim programlarının hedeflerinden olan yurttaşlık bilinci, empati kurma, eleştirel düşünme gibi becerilerin kazanılmasına da katkı sunmaktadır. Bunsan dolayı işbirlikli öğrenme modeli sosyal bilgilerin çıktılara uygun bir özellik taşımaktadır. İşbirlikli öğrenme modelinin farklı yöntemleri, sosyal bilgilerin çeşitli amaçlarına ulaşmasında geniş imkânlar sunmaktadır (Şimşek, Örtten, Topkaya ve Yılar, 2014). Etkili bir biçimde kullanıldığında işbirlikli öğrenme yöntemi bilgiyi keşfeden, sorgulayan, değerlendiren ve uygulayan öğrencilerin yetişmesine olanak sağlamaktadır (Slavin Chamberlain ve Hurley, 2001). İşbirlikli öğrenme modelinin çevre şartlarına, öğrenci sayısına, sınıfın fiziki yapısına ve dersin konusuna göre göre farklılık gösteren farklı öğretim yöntemleri bulunmaktadır (Maloof ve White, 2005; Şimşek, Doymuş ve Karaçöp, 2008).

Jigsaw yöntemi uygulanırken gruplar 2-6 kişi olacak şekilde belirlenir ve grupların heterojen olması sağlanır. Oluşturulan grupların her biri kendi içlerinde bir grup başkanı belirler ve gruplarına bir isim verirler. Daha sonra gruptaki öğrencilere çalışılacak konunun farklı bölümleri verilir ya da öğrencinin çalışılacak konuyu seçmesi sağlanır. Farklı gruplardan aynı konuları çalışan öğrenciler için ise uzman gruplar oluşturulur. Uzman gruplarındaki öğrenciler uzman oldukları konular hakkında araştırmalar yapıp çalışırlar. Daha sonra asıl gruplarına dönerler ve grup arkadaşlarına uzman oldukları kendi konularını öğretmek için çalışmalar yaparlar. Rapor hazırlana ve yeniden biçimlendirme aşamasında ise uzman gruplardaki öğrenciler asıl gruplarına dönerler ve uzmanlaştıkları konuları asıl grup arkadaşlarına öğretmeye başlarlar. Asıl gruplardaki grup üyeleri uzman oldukları konuları grup üyelerine öğrettikten sonra bir rapor hazırlayarak çalışmalarını bireysel, küçük gruplar halinde veya tüm sınıfın katıldığı bir etkinlik gerçekleştirerek tamamlamış olurlar (Şimşek, 2007).

OYU yönteminde ise öğrenciler, sınıfın fiziki yapısı, öğrenci sayısı ve öğrencilerin akademik başarıları dikkate alınarak 2-6 üyeli heterojen gruplara ayrılır ve yöntem üç aşamalı bir şekilde uygulanır. Okuma aşamasında tüm grubun üyeleri getirdiği farklı kaynakları kullanarak ders konusunu birbirlerine okurlar. Yazma aşamasında okumayı bitiren grup üyeleri okuma için kullanılan kaynakları kaldırarak konu ile ilgili raporlarını yazarlar ve bu raporlar öğretmen/araştırmacı tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucuna göre düşük puan alan grup okuma aşamasına geri dönerken yüksek puan alan gruplar sunma aşamasına geçer. Sunma aşamasında gruplar yaklaşık 20 dakika süren bir sunum gerçekleştirir ve sunumdan sonra merak edilen ve açık olmayan durumlar sınıf ortamında tartışılır (Akçay, 2012).

Yapılan araştırmalar da özellikle de işbirlikli öğrenme modelinin öğretim yöntemleri olan Jigsaw ve OYU ile ilgili çalışmaların öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, sosyalleşme becerileri ve akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler sergilediği gözlemlenmiştir. İşbirlikli öğrenme modelinin kendi yöntemlerini birbirleriyle ve diğer aktif öğrenme yöntemleriyle mukayese eden çalışmalar sınırlı sayıdadır (Şimşek, 2012; Yılar, 2015). Bu bağlamda etkisi kanıtlanmış bir durumu yeniden ele almaktansa modelin hangi yöntemlerinin daha etkili olduğunu tespit etmenin, alan yazın için daha önemli olduğu (Sharan, 1980; Slavin, 1980, 1995, 1996) kanaatine varılmıştır. İşbirlikli öğrenme modelinin bahsi geçen yöntemlerinin karşılaştırılması için yapılan bu çalışma, akademik başarı üzerinde daha etkili olan yöntemin belirlenmesi açısından önemlidir.

Bu araştırmada, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde Jigsaw ve OYU yöntemlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisini ortaya çıkarılması ve uygulanan yöntemler hakkındaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde Jigsaw ve OYU yöntemlerinin, öğrencilerin akademik başarılarına etkileri var mıdır ve öğrencilerin uygulanan yöntemler hakkındaki görüşleri nelerdir? Sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmalarda özellikle de işbirlikli öğrenme modelinin öğretim yöntemleri olan Jigsaw ve OYU ile ilgili çalışmaların öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, sosyalleşme becerileri ve akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler sergilediği gözlemlenmiştir. Yılar ve Şimşek'in (2017) Sosyal Bilgiler Dersinde "İşbirlikli Öğrenme Yöntemlerinin Başarı ve Kalıcılığa Etkileri" adlı çalışmalarında hem akademik başarı da hem de kalıcılık açısından Grupla Çalışma(GA) yönteminin diğer işbirlikli yöntemlere göre daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Yüksel ve Gündoğdu'nun (2018) çalışmasında ayrılıp birleşme tekniği ile yapılan öğretimin, ilgili üitedeki erişiyi, derse yönelik tutumu ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Yine Zoghi'nin (2013) yaptığı Jigsaw yöntemi ile geleneksel öğrenme yönteminin, öğrencilerin okuduklarını anlama düzeylerine katkısı isimli çalışmada Jigsaw yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin geleneksel eğitimle yürütüldüğü kontrol grubundaki öğrencilere göre okuduklarını algılama konusunda anlamlı derecede daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Akçay, Doymuş, Şimşek ve Okumuş'un (2012) Fizik dersinde OYU yönteminin akademik başarıya etkisi araştırılmış ve araştırma sonucunda OYU yönteminin uygulandığı grubun akademik başarısının öğretmen merkezli öğretim yöntemine göre daha

yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kılıç'ın (2006) yapmış olduğu Kubaşık öğrenme yönteminin geleneksel küme çalışması yöntemine göre benlik saygısı ve akademik başarıya etkisi isimli çalışmasında Jigsaw yönteminin ilk üniteye küme yöntemine göre akademik başarı açısından istatistiksel olarak daha etkili olduğu, ikinci üniteye ise anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Berger ve Hanze (2005) Jigsaw yönteminin 12. Sınıf fizik öğrencileri üzerindeki etkisinin incelenmesi isimli çalışmasında Jigsaw sınıfındaki her bir öğrencinin kendi uzmanı olduğu konuyla ilgili akademik başarılarının geleneksel yöntemle göre önemli bir artış gösterdiğini tespit etmiştir. İşbirlikli öğrenme modelinin kendi yöntemlerini birbirleriyle ve diğer aktif öğrenme yöntemleriyle mukayese eden çalışmalar sınırlı sayıdadır (Şimşek, 2012). Bu bağlamda etkisi kanıtlanmış bir durumu yeniden ele almaktansa modelin hangi yöntemlerinin daha etkili olduğunu tespit etmenin, alan yazın için daha önemli olduğu (Sharan, 1980; Slavin, 1980, 1995, 1996) kanaatine varılmıştır.

Bu araştırmada, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde Jigsaw ve OYU yöntemlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisini ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde Jigsaw ve OYU yöntemlerinin, öğrencilerin akademik başarılarına etkileri var mıdır? Sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır. Araştırmanın problem cümlesine bağlı olarak cevap aranan alt problemler ise şöyledir:

6. Deney gruplarından Jigsaw Grubu-JG, Okuma-Yazma-Uygulama Grubu-OYUG ve programda uygulanan yöntem grubu “Akademik Başarı Testi” öntest toplam puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Jigsaw Grubunun “Akademik Başarı Testi” öntest toplam puanı ve sontest toplam puanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?
8. Okuma-Yazma-Uygulama Grubunun öntest toplam puanı ve sontest toplam puanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?
9. Deney gruplarından Jigsaw Grubu-JG, Okuma-Yazma-Uygulama Grubu-OYUG ve programda uygulanan yöntem grubu “Akademik Başarı Testi” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
10. Öğrencilerin Jigsaw, ve OYU yöntemlerine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Karma araştırma metoduyla yürütülen araştırmanın deseni gömülü desendir. Karma yöntem araştırmaları, bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır (Creswell, 2003; Tashakkori ve Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004). Gömülü desen ise nitel ya da nicel yöntemlerden birisi diğerine oranla daha fazla ön plana çıkmaktadır. Yani araştırma büyük oranda nitel ya da nicel bir araştırmadır fakat elde edilen verilerin desteklenmesi ya da açıklanması için alternatif yöntemle elde edilen verilere de ihtiyaç vardır (Creswell, Plano ve Clark, 2007; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çerçevede araştırma soruları büyük oranda nitel ya da nicel yöntemlerle ilişkilendirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Sonuç olarak bu çalışma nicel ağırlıklı nitel araştırma yaklaşımlarının kullanıldığı gömülü desen olarak değerlendirilebilir.

Araştırma Grubu

Yapılan araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Erzurum İlinin Palandöken İlçesine bağlı bir ortaokulunda üç farklı şubede öğrenim görmekte olan 7. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır (n=65). Çalışma grubu, farklı şubelerden biri Jigsaw yönteminin uygulandığı Deney Grubu-1 (DG), (n=25), diğeri OYU yönteminin uygulandığı Deney Grubu-2 (DG) (n=23), bir diğeri ise

programda yer alan yönteminin uygulandığı Kontrol Grubu (KG) (n=23) olarak rastgele bir şekilde belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler, Akademik Başarı Testi (ABT)'nin her üç grup için de hem öntest hem de son test olarak uygulanması ile elde edilmiştir. Jigsaw Görüş Ölçeği (JGÖ) ve Okuma Yazma Uygulama görüş ölçeği ise (OYUGÖ) yalnızca deney grubundaki öğrencilerin yöntemlerle ilgili görüşlerini belirleyebilmek için çalışmanın sonunda uygulanmıştır.

Akademik Başarı Testi

Akademik Başarı Testi' nin oluşturulması aşamasında ilk olarak ünite ile ilgili kazanımlar listelenerek bunlara uygun soruların seçilmesi için daha önceki yıllarda yapılmış olan TEOG soruları, ilköğretim Sosyal Bilgiler 7.sınıf ders kitapları, SBS hazırlık kitapları ve yaprak testleri incelenmiştir. Son aşamada ise kapsam geçerliğini tam olarak sağlaması amacıyla akademik başarı testi belirtke tablosu hazırlanmıştır. İncelenen kaynaklardan 34 adet dört seçenekli çoktan seçmeli sorudan oluşan test oluşturulmuştur. Testin kapsam geçerliliğinin kontrol edilmesi için alanında en az beş yıllık deneyime sahip üç Sosyal Bilgiler öğretmeni ve üç alan uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda sorular üzerinde düzenleme yapılarak güvenirlik çalışmalarını yapmak amacıyla 80 ilköğretim 8. sınıf öğrencisine uygulanmıştır.

Akademik Başarı Testin (ABT) doğru cevaplar 1, boş ve yanlış cevaplar 0 olarak kodlanarak oluşturan 34 sorunun madde analizi SPSS 20.0 istatistik programında yapılmıştır. Kazanım tablosuna dikkat edilerek ve madde ayırt edicilik indeksi (r) 0.2'den az olan 14 soru çıkarılarak 20 çoktan seçmeli sorudan oluşan teste son hali verilmiştir. Testin güvenirlik katsayısı (KR-20) 0,76 olarak tespit edilmiştir. Test her bir doğru cevaba 5 puan, yanlış cevap ve boş bırakılan maddelere 0 puan verilerek puanlanmıştır.

Görüş Ölçeği

Araştırmada öğretmen adaylarının görüşlerini derinlemesine bir şekilde incelemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen 5 adet yapılandırılmış açık uçlu sorudan oluşan anket formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Kapsam geçerliği ve görünüş geçerliğinin sağlanması amacıyla alanında uzman 4 akademisyenin görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda sorular üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak 10 öğrenci ile veri toplama aracının pilot çalışması yapılmıştır. Pilot çalışmada amaç soruların yeterince açık olup olmadığı, uygunluğu ve başka ne gibi sorular sorulabileceği hususlarında katılımcılara yöneltilecek sağlıklı bir ölçme aracı geliştirmektir (Glesne, 2013). Yapılan pilot çalışmanın ardından pilot çalışmaya katılan öğrenci ve uzman görüşleri doğrultusunda kullanılacak olan nihai form hazırlanmıştır.

Uygulama

Yapılan araştırmada işbirlikli öğrenme yöntemlerinden Jigsaw, ve OYU gibi iki farklı yöntem ilköğretim 7. Sınıf öğrencilerine haftada üçer saat olmak üzere altı hafta süreyle uygulanmıştır. Uygulama başlamadan önce yöntemler hakkında sınıflara detaylı bir şekilde bilgi verilmiş ve deney gruplarındaki şubelerde dersler araştırmacı tarafından yürütülürken kontrol grubundaki şubede dersler dersin öğretmeni tarafından yürütülmüştür.

Jigsaw Yönteminin Uygulanması: Bu yöntem uygulanmadan önce sınıflardaki öğrencilerin genel not ortalamasına göre heterojen olması şartıyla beşer kişilik beş grup oluşturulmuştur. Uygulama başlamadan önce oluşturulan gruplara uygulanacak yöntem, yöntemin uygulanacağı konular, grup üyelerinin rolleri ve yöntemin kuralları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Oluşturulan gruplar grup başkanlarını seçerek konular seçilen başkan tarafından diğer grup üyelerine verilmiş ve grup üyeleri kendilerine verilen konuları araştırmacı rehberliğinde çalışmışlardır. Öğrenciler grup halinde çalışırken

araştırmacı grupları dolaşarak öğrencilerle yönlendirici sorular sormuştur. Etkinlikler tamamlandıktan sonra sınıftaki tüm gruplar çalışılan konular hakkında raporlar hazırlamışlardır. Daha sonra gruplarda aynı konuları çalışan üyeler bir araya getirilerek uzman gruplar oluşturulmuştur. Uzman gruplardaki üyeler kendi aralarında uzman oldukları konular hakkında bilgi alışverişi yaparak çalışmalar yapmışlardır. Uzman grup üyeleri çalışmalarını tamamladıktan sonra asıl gruplarına geri dönerek uzman oldukları konuları asıl grup üyelerine öğretmek amacıyla 20 dakika içerisinde kendi oluşturdukları öğretim stratejisi ile grup üyelerine sunumlar yapmışlardır. Son olarak asıl grup üyeleri uzman oldukları konuları asıl grup üyelerine öğrettikten sonra bir rapor hazırlayarak çalışmalarını tamamlamışlardır.

Okuma-Yazma-Uygulama Yönteminin Uygulanması: Bu yöntem uygulanmadan önce öğrenciler beşer kişilik beş gruba ayrılmış ve gruplandırma yapılırken öğrencilerin akademik başarısı, sınıf mevcudu ve sınıfın fiziki şartları göz önünde bulundurulmuştur. Öğretim başlamadan önce oluşturulan gruplara uygulanacak yöntem hakkında bilgiler verilerek işlenecek konular öğrencilere bildirilmiştir. Her bir grup her hafta işlenecek konu ile ilgili kaynakları sınıfa getirip grup üyelerin okumuşlardır. Okunan kaynaklar kaldırılıp grup üyelerinden okunan kaynaklarla ilgili raporlar yazmaları istenmiştir. Yazılan raporlar uygulamayı yapan araştırmacı tarafından değerlendirilip geri dönüt verilmiştir. Raporu uygun görülen gruplar sunum aşamasına geçerken raporu uygun olmayan gruplar tekrar okuma aşamasına dönmüştür. Sunma aşamasında grup üyeleri tarafından 20’şer dakikalık sunumlar yapılmış ve sunumda merak edilen ve anlaşılmayan konular tartışılmıştır.

Bulgular

Uygulama başlangıcında öntest olarak uygulanan ABT-öntestinden elde edilen verilerin betimsel istatistik sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: ABT- Öntestinden Elde Edilen Verilerin Betimsel İstatistik Sonuçları

Gruplar	N	X	SS
Deney-1	27	60,74	11,99
Deney-2	22	62,73	16,88
Kontrol	25	53,20	16,45
Toplam	74	58,78	15,46

Tablo 1’de verilen analiz sonuçlarından görüldüğü üzere kontrol grubundaki öğrencilerin “Yaşayan Demokrasi” ünitesine ait ön bilgi düzeyleri deney gruplarındaki öğrencilerin ön bilgi düzeylerinden düşüktür. Uygulama gruplarının ön bilgi düzeyleri arasında gözlenen farklılığın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla tek faktörlü ANOVA yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: ABT-Öntestinden Elde Edilen Verilerin ANOVA Sonuçları

Gruplar	Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gruplar arası	1224,992	2	612,496	2,682	0,075
Gruplar içi	16215,549	71	228,388		
Toplam	17440,541	73			

Tablo 2’de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin ön bilgi düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır; ($F_{(2,71)}=2,682$; $p>0,05$).

Jigsaw yöntemi uygulanan öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrasındaki Yaşayan Demokrasi ünitesine ait bilgi düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yapılan bağımlı örneklem t-testi analizi sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Jigsaw ABT-Öntest ve Sontestten Elde Edilen Verilerin Bağımlı Örneklem T testi Sonuçları

Ölçüm	N	X	s	sd	t	P
Öntest	27	60,74	11,99	26	-3,027	0,006
Sontest	27	70,22	10,50			

Tablo 3'te verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artışın olduğu belirlenmiştir; $t(26) = -3,027$; $p < 0,05$. Cohen (1988) etki büyüklüğü 0,26 olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde gözlenen değişkenliğin %26 oranında uygulanan Jigsaw yönteminden kaynaklandığı belirlenmiştir.

OYU yöntemi uygulanan öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrasındaki Yaşayan Demokrasi ünitesine ait bilgi düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yapılan bağımlı örneklem t-testi analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: OYU ABT-Öntest ve Sontestten Elde Edilen Verilerin Bağımlı Örneklem T testi Sonuçları

Ölçüm	N	X	s	sd	t	P
Öntest	22	62,73	16,88	21	-2,127	0,045
Sontest	22	71,00	11,95			

Tablo 4'te verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artışın olduğu belirlenmiştir; $t(21) = -2,127$; $p < 0,05$. Cohen (1988) etki büyüklüğü 0,18 olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde gözlenen değişkenliğin %18 oranında uygulanan OYU yönteminden kaynaklandığı belirlenmiştir.

Uygulama sonunda öğrencilerin akademik başarılarını belirlemek amacıyla sontest olarak uygulanan ABT-sontestinden elde edilen verilerin betimsel istatistik sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: ABT-Sontestinden Elde Edilen Verilerin Betimsel İstatistik Sonuçları

Gruplar	N	X	SS
Deney-1	27	70,22	10,50
Deney-2	22	71,00	11,92
Kontrol	25	56,92	15,73
Toplam	74	65,96	14,28

Tablo 5'te verilen analiz sonuçları incelendiğinde deney gruplarındaki öğrencilerin akademik başarılarının benzer düzeyde olduğu ve kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarılarından yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin akademik başarıları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: ABT-Sontestinden Elde Edilen Verilerin ANOVA Sonuçları

Gruplar	Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gruplar arası	3092,372	2	1546,186	9,303	0,000
Gruplar içi	11800,507	71	166,204		
Toplam	14892,878	73			

Tablo 6'da verilen analiz sonuçlarından görüldüğü üzere öğrencilerin akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır; $(F_{(2,71)} = 9,303$; $p < 0,05$; $\eta^2 = 0,208$). 0,208 olarak hesaplanan etki büyüklüğü Cohen (1988) tarafından çok büyük etki olarak sınıflandırılmaktadır. Yani öğrencilerin akademik başarılarında gözlenen değişkenlik %20,80 oranında uygulanan öğretim yöntemlerinden kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin akademik başarıları arasındaki farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemeye yönelik çoklu karşılaştırma testlerinden Games Howell uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda jigsaw yöntemi ($X = 70,22$) ve OYU ($X = 71,00$) uygulanan

öğrencilerin akademik başarılarının programa dayalı öğretim ($X=56,92$) uygulanan öğrencilerin akademik başarılarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur.

Öğrencilerin uygulanan yöntemler hakkındaki görüşlerinden elde edilen bulgular aşağıda tablolar halinde sunulmuştur. Tablolar, öğrencilerin cevapları doğrultusunda her yöntem için ayrı oluşturulan temalar çerçevesinde yüzde, frekans ve doğrudan alıntı yoluyla sunulmuştur.

Tablo 7: Jigsaw Yöntemi Hakkında Olumlu Öğrenci Görüşleri(n:27)

S.1: Yöntem Hakkındaki Olumlu Görüşleriniz Nelerdir?

İfadeler	f	%
Konunun daha iyi anlaşılmasını sağlama	14	39
Grupta sorumluluk almaya ve arkadaşlardan çok şey öğrenmeyi sağlama	5	14
Kendi konumu anlamama yardımcı olma	3	8
Sosyalleşmeyi sağlama	2	6
Araştırmaya yönlendirme	2	6
Ders çalışmayı sağlama	2	6
Özgüveni artırma	2	6
Görüşlerim olumlu	2	6
Ders anlatma yeteneğini artırma	2	6
Arkadaşlarla olan iletişimi geliştirme	1	3
Kolay ve hızlı öğrenebilme	1	3
Toplam	36	100

Tablo 7 incelendiğinde ilk sırada yer alan öğrenciler Jigsaw yönteminin konuların daha iyi anlaşılmasını sağladığına yönelik görüş bildirmişlerdir. İkinci sırada yer alan öğrenciler, uygulanan yöntemin grupta sorumluluk almaya ve arkadaşlardan pek çok şeyin öğrenilmesine katkı sağladığını ifade etmiştir. Uygulanan yöntemin öğrencilerin kendi konusunun anlaşılmasına sağladığını ifade eden 3 öğrenci mevcuttur. Sosyalleşmeyi sağlama, araştırmaya yönlendirme, ders çalışmayı sağlama, özgüveni artırma, ders anlatma yeteneğini artırma görüşlerini bildiren 2 şer öğrenci bulunmaktadır. Arkadaşlarla olan iletişimi geliştirme ve kolay, hızlı öğrenebilme görüşlerini de birer öğrenci belirtmiştir. Öğrencilerin yöntem hakkındaki olumlu görüşlerinden bazı alıntılar şu şekildedir:

Ö11: “Görüşlerim olumlu. Teknik sayesinde konular daha anlaşılır oluyor. Ayrıca konu hakkında bilmediğimiz şeyleri araştırıp bu konuyu daha iyi algılayabiliyoruz”.

Ö3: “Bu teknik sayesinde bilmediğimiz konuları araştırarak yeni bilgiler öğrendik. Bu teknik sayesinde kolay ve hızlı öğrenebiliyoruz. Bu teknik bizi adeta yarıştıyor çünkü daha çok çalışmamız gerektiğini öğretti bize.”.

Ö5: “ Bu teknik sayesinde bilmediğimizi öğreniyoruz bildiklerimizi de öğretiyoruz. Bu teknikle daha kolay ve daha hızlı öğrenebiliyoruz”.

Ö8: “İyi bir teknik bence her derste uygulanmalı, artık sosyal hocamın sorduğu sorulara cevap verebiliyorum”.

Ö13: “ Bu teknik sayesinde insanlarla olumlu iletişim sağladım. Çok çalışmaya başladım. Derslerde çok rahatım ve bilgi edinmemi sağladı bu teknik”.

Ö18: “Bence teknik bizimi ünitemizi ve konumuzu daha iyi şekilde anlamamız için gerekliydi. Bu teknikle daha iyi anladık”.

Tablo 8: Jigsaw Yöntemi Hakkında Olumsuz Öğrenci Görüşleri(n:27)

<i>S.2: Yöntem Hakkındaki Sınırlı Görüşleriniz Nelerdir?</i>		
İfadeler	f	%
Sadece kendi konumu anlama diğer arkadaşların konusunu anlamama	6	33
Grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmeme	4	22
Konunun öğretmen tarafından anlatılmaması	3	17
Grup üyelerinin ciddiyetsizliği	2	11
Grup üyeleri arasındaki iletişim problemi	1	6
Ders hocasını özlenmesi	1	6
Diğer arkadaşlar yüzünden puanın düşmesi	1	6
Toplam	18	100

Tablo 8 incelendiğinde Jigsaw yönteminin sınırlılıkları hakkında ilk sırada yer alan öğrenciler sadece kendi konularını anladıklarını, diğer arkadaşlarının anlattıkları konuları anlamadıklarını ifade etmişlerdir. İkinci sıradaki öğrenciler grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmemesi konusunda görüş bildirmiştir. 3 öğrenci ise konunun öğretmen tarafından anlatılmaması şeklinde sınırlı görüş belirtmiştir. Grup üyelerinin ciddiyetsizliğini belirten öğrenci sayısı ise 2’dir. Grup üyeleri arasındaki iletişim problemi, ders hocasının özlenmesi, grup üyelerinin puanı düşürmesi görüşlerini sadece birer öğrenci belirtmiştir. Öğrencilerin yöntem hakkındaki olumlu görüşlerinden bazı alıntılar şu şekildedir:

Ö7: “Bu teknik güzel ama çalışmayan, sorumluluklarını yerine getirmeyen arkadaşlarımız biraz sıkıntı yaratabiliyor. Bu arkadaşlarımız yüzünden bazı konuları anlayamadık”.

Ö11: “Kendi konumuzu iyi anlıyoruz ama başka arkadaşlarımızın konusunu çok iyi anlayamıyoruz. Arkadaşlarımız elinden geleni yapıyor ama bu yönden kötü oluyor”.

Ö18: “Hocamızı sevdik ve sadece kendi konumuzu iyi anladık diğerlerinin anlattıklarını çok iyi anlamadık”.

Ö3: “Bazı arkadaşlar hocanın verdiği konuya çalışmıyor bu yüzden bizim grup puanımız düşüyor bence bu olmamalı onun puanı düşmeli”.

Ö21: “Hocamızı özledik o yüzden iyi bir yöntem değildir”.

Tablo 9: Jigsaw Yönteminin Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri(n:27)

<i>Jigsaw Yönteminin Diğer Derslerde Kullanılmasını İster misiniz?</i>		
İfadeler	f	%
Evet	16	70
Hayır	7	30
Toplam	23	100

Tablo 9 incelendiğinde uygulanan yöntemin diğer derslerde kullanılmasını isterimsiniz sorusuna öğrencilerin 16’sı evet cevabı vermiş, 6’sı ise hayır cevabı vermiştir. Bu öğrencilerin uygulanan yöntemin kullanılma ya da kullanılmama nedenlerine aşağıda Tablo4’te yer verilmiştir.

Tablo 10: Jigsaw Yönteminin Kullanılıp Kullanılmaması Hakkındaki Öğrenci Görüşleri(n:27)

<i>S.3: Jigsaw Yönteminin Diğer Derslerde Kullanılmasını İster misiniz. Neden?</i>		
Olumlu İfadeler	f	%
Çalışmaya sevk etmesi	5	31
Konuların daha iyi anlaşılmasını sağlaması	4	25
Başarıyı arttırması	1	6
Neden bildirmeyenler	6	37
Toplam	16	100
Olumsuz İfadeler	f	%
Bu yöntemde bazı arkadaşların konuları iyi anlatamaması	2	29
Neden Bildirmeyenler	5	71
Toplam	7	100

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin uygulanan yöntemin diğer derslerde kullanılmasını isteme gerekçelerinin ilk sırasında yöntemin öğrencileri çalışmaya sevk etmesi yer almaktadır. İkinci sırada ise yöntemin konuların daha iyi anlaşılmasını sağlaması ifadesi yer almaktadır. Başarıyı artırmasından dolayı yöntemin diğer derslerde uygulanmasını isteyen öğrenci sayısı ise 1'dir. Tekniğin kullanılmasını isteyip fakat gerekçe bildirmeyen öğrenci sayısı da 6'dır. Yöntemin diğer derslerde kullanılmasını istemeyen öğrencilerin 2'si uygulanan yöntemde grup üyelerinden bazılarının kendi konularını iyi anlatamaması ifadesini kullanmıştır. Yöntemin kullanılmasını istemeyen ancak görüş bildirmeyen öğrenci sayısı ise 7'dir. Öğrencilerin uygulanan yöntemin diğer derslerde kullanılmasını isteme ve istememe nedenlerinden birkaç tanesine aşağıda doğrudan alıntı şeklinde yer verilmiştir.

Ö3: “Evet, çünkü daha iyi anlamamızı sağlıyor. Böylece hem kendimize hem de bireylere katkı sağlıyor. Diğer derslerde de kullanılmasını isterim. Bazı konuları anlamadığımızda bu teknik anlamamızı sağlıyor”.

Ö8: “Hayır. Çünkü ben istemiyorum. Arkadaşlarım anlatınca hiçbir şey anlamıyorum. Öğretmenlerim anlattığında anlıyorum. Bu yüzden hayır”.

Tablo 11: Jigsaw Yönteminde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Öğrenci Görüşleri(n:27)

<i>Jigsaw Yöntemi ile Yaptığımız Derste Karşılaştığımız Sorunlar Var mıdır?</i>		
İfadeler	f	%
Evet	10	42
Hayır	14	58
Toplam	24	100

Uygulanan yöntemle ilgili karşılaşılan sorunların olduğunu ifade eden öğrenci sayısı 10 iken sorunun olmadığını ifade eden öğrenci sayısı 14'tür. Karşılaşılan sorunlar yönelik öğrencilerin ifade ettikleri öneriler aşağıda Tablo 12'de belirtilmiştir.

Tablo 12: Jigsaw Yönteminde Karşılaşılan Sorunların Çözümüne Yönelik Öğrenci Görüşleri

<i>S.4: Jigsaw Yöntemi İle Yaptığımız Derste Karşılaştığımız Sorunlar Var mıdır? Varsa Bu Sorunların Giderilmesi İçin Önerileriniz Nelerdir?</i>		
Sorunların Çözümüne Yönelik Öneriler	f	%
Konular öğretmenler tarafından anlatmalı	2	40
Konular her hafta değiştirilmeli	2	40
Her grup üyesi kendi konusunun dışındaki diğer konulara da çalışılmalı	1	20
Toplam	5	100

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin uygulanan yöntem için önerdikleri ifadelerin başında öğretmenlerin konuları anlatması gelmektedir. İkinci sırada ise konuların her hafta değiştirilmesi önerisi yer almaktadır. 1 kişi de guruba ait konunun haricinde diğer konulara da çalışılması gerektiği önerisinde bulunmuştur. Öğrencilerin sunmuş oldukları öneriler doğrudan alıntı olarak aşağıda verilmiştir.

Ö8: “Grup üyeleri konusunu iyi anlatamıyor. Bunu gidermek için haftadan haftaya konuları değiştirebiliriz”.

Ö21: “Sorun arkadaşımın anlattığını anlamadım. Önerim ise çalışmak veya arkadaşımı daha iyi dinlemek”.

Tablo 13: Jigsaw Yönteminin Sosyal Gelişime Etkisi Hakkında Öğrenci Görüşleri(n:27)

S.5: Jigsaw Yönteminin Bireysel Gelişimin Sosyalleşme Açısından Etkilerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

İfadeler	f	%
Sosyalleşmeyi sağlama	7	18
İletişim becerisini geliştirme	6	15
Toplum karşısında konuşma yeteneğini artırma	5	13
Özgüveni artırma	4	10
Araştırma bilgi ve beceriyi artırma	4	10
Hiçbir katkısı olmadı	3	8
Kişisel gelişime katkı sağlama	2	5
Ders anlatma yeteneğini artırma	2	5
Kısmen etkili oldu	2	5
Grup içinde sorumluluk almayı öğrenme	1	3
Türklerle daha iyi iletişim kurabilme	1	3
Görüş bildirmeyenler	2	5
Toplam	39	100

Tablo 13 incelendiğinde uygulanan yöntemin sosyalleşmeyi sağladığına yönelik ifadeler ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada uygulanan yöntemin iletişim becerisini geliştirdiğine dair ifade yer almaktadır. Toplum karşısında konuşma yeteneğini artırma ifadesi ise 3. Sırada yer almaktadır. Öğrencilerden dörder kişi özgüveni artırma ve araştırma becerisini artırma ifadesini kullanmıştır. 3 öğrenci uygulanan yöntemin sosyal açıdan hiçbir katkı sağlamadığını ifade etmiştir. Kişisel gelişime katkı sağlama, ders anlatma yeteneğini artırma ve kısmen etkili oldu ifadelerini kullanan ikişer öğrenci mevcuttur. Grup içinde sorumluluk almayı öğrenme ve Türklerle daha iletişim kurabilme gibi ifadeleri birer kişi kullanmıştır. Görüş bildirmeyen öğrenci sayısı ise 2’dir. Öğrencilerin ifadeleri doğrudan alıntı olarak aşağıda belirtilmiştir.

Ö9: “Bu teknik hem arkadaşlarımızla bağımızı kuvvetlendiriyor hem de konuyu anlatabilme yeteneğimizi ortaya koyuyor. Arkadaşlarımız da bu konuyla ilgili görüşlerini ortaya koyuyor”.

Ö5: “Bir toplumda bir konuşma yapacağım zaman ben çok heyecanlanırdım. Belki hala heyecanlanıyorumdur ama eskisi kadar değil. Bu teknik sayesinde özgüvenim daha da arttı”.

Ö14: “Bu teknik sayesinde arkadaşlarımla olan iletişimim arttı. Bir grup halinde çalışmanın çok iyi bir şey olduğunu anladım”.

Ö6: “Türklerle daha iyi arkadaşlık kurabiliyorum”.

Ö13: “İnsanlar arasında sosyalleşemiyordum bu teknik sayesinde sosyalleştim İyi düşünceler üretmeme neden oldu. Arkadaşlarımı iyi değerlendiriyorum”.

Tablo 14: OYU Yöntemi Hakkında Olumlu Öğrenci Görüşleri (n:22)*S.1:Yöntem Hakkındaki Olumlu Görüşleriniz Nelerdir?*

İfadeler	f	%
Konunun daha iyi anlaşılmasını sağlama	12	22
Ders çalışmayı sağlama	9	16
Grupta sorumluluk alma bilincini geliştirme	5	10
Kolay ve hızlı öğrenmeyi sağlama	5	10
Bilinmeyen şeyleri öğrenme	5	10
İşbirliği yapmayı sağlama	4	7
Ders anlatma yeteneğini artırma	4	7
Not tutma alışkını edinme	3	5
Özgüveni artırma	2	4
Sosyalleşmeyi sağlama	2	4
Arkadaşlarla olan iletişimi güçlendirme	2	4
Görüş bildirmeyenler	2	4
Toplam	55	100

Uygulanan OYU yöntemi hakkındaki öğrencilerin olumlu görüşlerinin yer aldığı Tablo 14’te ilk sıradaki ifade uygulanan yöntem sayesinde konunun daha iyi anlaşılmasını sağlama ifadesidir. İkinci sıradaki ifade ise yöntem sayesinde öğrencilerin ders çalışmalarının sağlanmasıdır. Grupta sorumluluk alma bilincini geliştirme, Kolay ve hızlı öğrenmeyi sağlama ve bilinmeyen şeyleri öğrenme gibi ifadeleri belirten öğrenci sayısı 5’tir. İşbirliği yapmayı sağlama ve ders anlatma yeteneğini sağlama ifadelerini dörder öğrenci belirtmiştir. Not tutma alışkınılığını sağlama ifadesini 3 öğrenci belirtirken özgüveni artırma, sosyalleşmeyi sağlama, arkadaşlarla olan iletişimi güçlendirme gibi ifadeler ikişer öğrenci belirtmiştir. Görüş bildirmeyen öğrenci sayısı ise 2’dir. Aşağıda öğrencilere ait görüşlere doğrudan olarak yer verilmiştir.

Ö8: “Anlamadıklarımı yanımdaki arkadaşlarıma sorabildim. Arkadaşlarımla bir konu üzerinde tartışabildim. Grup çalışmasıyla güzel şeyler ortaya koyabildik”.

Ö21: “Mesela ben tahtaya çıkınca anlatamıyordum. Ama Sinan hocanın uyguladığı oyu tekniğiyle daha iyi oldu”.

Ö13: “Çok güzel bir teknik. Birlikte bir güç olduk. Çalışmayan arkadaşlarımız çalıştı. Bana göre olumlu bir teknik. Bilgilendirdi. Bilmediğimiz şeyleri öğrendik”.

Ö9: “Konuların anlaşılması için ve sosyalleşme için çok iyi oldu. Bir aktivite gibi oldu. Bu sayede konum hakkında daha çok bilgi sahibi olmuş olduk ve materyaller yaptık”.

Ö11: “Bizim için bence çok güzel oldu. Dersimizi daha iyi anladık. Benim kendime güvenim yoktu ama şimdi var. Her derse katılmak istiyorum”.

Tablo 15: OYU Yöntemi Hakkında Olumsuz Öğrenci Görüşleri(n:22)*S.2:Yöntem Hakkındaki Sınırlı Görüşleriniz Nelerdir?*

İfadeler	f
Grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmemesi	5
Grup üyelerinin ciddiyetsizliği	2
Diğer grup üyelerinin konularını anlayamama	1

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin yöntem hakkındaki sınırlı görüşlerinin ilk sırasında grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmemesi yer almaktadır. Grup üyelerinin ciddiyetsizliği ifadesi ise ikinci sırada yer almaktadır. Diğer grup üyelerinin anlattığı konuları anlayamama ifadesi kullanan öğrenci sayısı ise 1’dir. Öğrencilerin uygulanan yöntem hakkındaki sınırlı görüşlerine aşağıda doğrudan alıntı şeklinde yer verilmiştir.

Ö6: “Teknikte grup çalışması kullandık. Ancak ben iyi olsam bile takım arkadaşlarım kötü olursa benim başarıyı da düşürüyor. Bu iyi değil”.

Ö18: “Yanımızda oturun arkadaşımız derste konuşup bizi rahatsız etti. Grupta belli kişilerin yardımı oldu ve diğerlerinin fazla katkısı olmadı”.

Tablo 16: OYU Yönteminin Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri (n:22)

OYU Yönteminin Diğer Derslerde Kullanılmasını İsterimsiniz?

İfadeler	f	%
Evet	18	81
Hayır	4	19
Toplam	22	100

Tablo 16 incelendiğinde OYU yönteminin diğer derslerde kullanılmasını isteyen öğrenci sayı 18 iken, uygulanan yöntemin diğer derslerde kullanılmasını istemeyen öğrenci sayısının 4 olduğu görülmektedir.

Tablo 17: OYU Yönteminin Kullanılıp Kullanılmaması Hakkındaki Öğrenci Görüşleri (n:22)

S.3: OYU Yönteminin Diğer Derslerde De Kullanılmasını İster Misiniz Neden?

Olumlu İfadeler	f	%
Konuların daha iyi anlaşılmasını sağlama	6	27
Sosyalleşmeyi artırma	5	22
Ders çalışmayan arkadaşların çalışmalarını sağlama	2	9
Konuları yazarak daha iyi anlaşılmasını sağlama	2	9
İşbirliği sağlama	2	9
Kalıcı öğrenmeyi sağlama	2	4
Grup üyelerinin birbirinden faydalanmasını sağlama	1	4
Birlikte araştırma yapmayı sağlama	1	4
Sunum yapmayı sağlama	1	4
Grup üyelerine konuşma fırsatı sağlama	1	4
Toplam	23	100
Olumsuz İfadeler	f	%
Bazı arkadaşlar kendi konularını iyi anlatmamaları	3	60
Teknik iyi ama kullanılması istemem	1	20
Başka derslerde sosyalleşmemizi artıramayacağı	1	20
Toplam	5	100

Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin uygulanan yöntemin diğer derslerde kullanılmasını isteme gerekçelerinin ilk sırasında yöntemin konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamasıdır. İkinci sırada ise uygulanan yöntemin sosyalleşmeyi sağladığı ifade edilmiştir. Ders çalışmayan kişilerin ders çalışmasını sağlama, konuların yazarak daha iyi anlaşılmasını sağlama ve işbirliğini artırma gibi ifadeler ise ikiye öğrenci tarafından ifade edilmiştir. Grup üyelerinin birbirinden faydalanmalarını sağlama, birlikte araştırma imkânı sağlama, sunum yapılmasını sağlama, grup üyelerine konuşma fırsatı sağlama gibi

ifadeler de birer kişi tarafından ifade edilmiştir. Öğrencilerin uygulanan yöntem hakkındaki olumsuz görüşlerinden ilk sırada yer alan ifade diğer grup üyelerinin kendi konularını iyi anlatamamalarıdır. Yöntemin diğer derslerde sosyalleşmeyi artırmayacağını ve yöntemin iyi olup fakat başka derslerde kullanılmasını istemeyen sadece 1 öğrenci vardır. Öğrencilere ait olumlu ve olumsuz görüşlerden bazılarına doğrudan alıntı şeklinde aşağıda yer verilmiştir.

Ö9: “Bu tekniğin diğer derslerde de kullanılması isterdim. Çünkü konuyu daha iyi anlamamı sağladı. Çünkü herkes konuyu daha iyi anlatabilmek için çok çalıştı”.

Ö12: “Bu tekniğin diğer derslerde de kullanılması isterdim. Çünkü konuyu daha iyi anlamamı sağladı. Çünkü herkes konuyu daha iyi anlatabilmek için çok çalıştı”.

Ö2: “İsterim çünkü herkesin çalışacak bir odak noktası olmuş olur ve ayrıca konulara daha iyi çalışmış olduk”.

Ö14: “Hayır istemem. Çünkü ben çoğu arkadaşımın anlattığı şekli anlamadım”.

Tablo 18: OYU Yönteminde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Öğrenci Görüşleri (n:22)

O.Y.U Yöntemi İle Yaptığımız Derste Karşılaştığımız Sorunlar Var mıdır?

İfadeler	f	%
Evet	5	23
Hayır	17	77
Toplam	22	100

Tablo 18 incelendiğinde uygulanan yöntemle alakalı sorun olduğunu ifade eden öğrenci sayısı 5’iken sorunun olmadığını ifade eden öğrenci sayısı 17’dir. Uygulanan yönetime yönelik sorunlar aşağıda tablo 19’da belirtilmiştir.

Tablo 19: OYU Yönteminde Karşılaşılan Sorunların Çözümüne Yönelik Öğrenci Görüşleri (n:22)

S.4: OYU Yöntemi İle Yaptığımız Derste Karşılaştığımız Sorunlar Var mıdır Varsa Bu Sorunların Giderilmesi İçin Önerileriniz Nelerdir?

Sorunların çözümüne yönelik öneriler	f	%
Arkadaşların anlatamadığı konuları öğretmen anlatmalı	1	20
Herkes istediği kişilerle grup olmalı	1	20
Herkes bireysel olarak not almalı	1	20
Anlaşılmayan konular yeniden anlatılmalı	1	20
Akademik başarıya göre gruplar oluşturulmalı	1	20
Toplam	5	100

Tablo 19 incelendiğinde öğrenciler uygulanan yöntemle ilgili karşılaştıkları sorunlara öneri olarak herkesin istediği kişiyle birlikte çalışma isteği, anlaşılmayan konuların yeniden anlatılması, seviye gruplarının oluşturulması gibi ifadeler yer almaktadır.

Tablo 20: OYU Yönteminin Sosyal Gelişime Etkisi Hakkında Öğrenci Görüşleri (n:22)*S.5: Kullanılan Yöntemin Bireysel Gelişimin Sosyalleşmesi Açısından Etkilerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?*

İfadeler	f	%
Sosyalleşmeye katkı sağlama	9	24
Arkadaşlık ilişkilerini artırma	6	16
Konu anlatma yeteneğini geliştirme	6	16
Özgüveni artırma	4	11
Yardımlaşma bilincini geliştirme	4	11
Sorumluluk almayı öğrenme	2	5
Kişisel gelişime katkı sağlama	2	5
Derse aktif olarak katılma	2	5
Herkesin ders çalışmasını sağlama	2	5
Toplam	37	100

Tablo 20 incelendiğinde ilk sırada uygulanan tekniğin öğrencilerin sosyalleşmesini sağladığı ifadesi yer almaktadır. İkinci sırada uygulanan yöntemin arkadaşlık ilişkilerini geliştirdiği ifade edilirken, üçüncü sırada da yöntemin konu anlatma yeteneğini geliştirdiği belirtilmiştir. Uygulanan yöntemin özgüveni artırdığı, yardımlaşmaya katkı sağladığı, sorumluluk bilinci geliştirdiği ve kişisel gelişime katkı sağladığı diğer öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Öğrencilerin uygulanan yöntemin sosyalleşmeye katkısı hakkındaki görüşlerine aşağıda doğrudan alıntı yoluyla yer verilmiştir.

Ö13: “Çok iyi bir yöntemdi benim için arkadaşlarımla biraz daha iç içe oldum ve gruptaki arkadaşlarımla böyle bir etkinlik yaptığım içinde çok mutluyum”.

Ö9: “Arkadaşlarımla birlikte bilgilerimi paylaştık. Eskiden çalışmayan arkadaşlarımız da çalıştı, sunumu da çok iyi sunduk”.

Ö19: “Çalışmayan arkadaşlarımızın da başarıları arttı. En azından onlar da çaba sarf etti. Zor durumda kaldığımızda birbirimize yardım ettik bu uygulama çok güzel oldu”.

Ö5: “Bence içine kapanık bazı arkadaşlarımla toplum önünde bizimle derse katılıp ders anlattı. Bu yüzden bu beni olumlu yönde etkiledi”.

Ö3: “Bence sınıf içinde ve grup içinde sosyalleşme arttı ve biz aramızda daha anlaştık. Daha çok arkadaş edindik”.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada İşbirlikli öğrenme modelinin öğretim yöntemlerinden olan Jigsaw ve OYU’ nun 7. Sınıf öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisini incelemek ve bu yöntemlerin programa dayalı yapılan öğretim yöntemi arasında akademi başarı açısından anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Uygulama öncesi yapılan ön testte deney gruplarındaki öğrencilerin ön bilgi düzeyleri ile kontrol grubundaki öğrencilerin ön bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Jigsaw yönteminin uygulandığı deney grubunun üniteye yönelik bilgi düzeylerinde anlamlı bir artış meydana gelmiştir. Öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde gözlenen değişikliğin % 26 oranında, uygulanan Jigsaw yönteminden kaynaklandığı belirlenmiştir. OYU yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin üniteye yönelik bilgi düzeylerinde anlamlı bir artış meydana gelmiştir. Gözlenen artışın % 18 oranının uygulanan OYU yönteminden kaynaklandığı belirlenmiştir.

Uygulama sonunda öğrencilerin akademik başarılarını belirlemek için deney ve kontrol gruplarına uygulanan son testten elde edilen verilere göre deney gruplarındaki öğrencilerin akademik başarılarının benzer olduğu ve kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarılarından anlamlı

düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmanın bulguları işbirlikli öğrenme modelinin, programa dayalı öğretim yöntemine göre öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisinin olumlu bulgularını destekleyen literatürdeki birtakım araştırmalarla uyumludur (Sezer ve Tokcan, 2003; Zoghi, 2013; Şimşek, Yılar ve Küçük, 2013; Akçay, Doymuş, Şimşek ve Okumuş, 2012; Akçay, 2012; Şimşek, 2007; Akçay, Genç, Kadayıfçı ve Akkuş, 2007; Kılıç, 2006; Berger ve Henzel, 2005; Yılar ve Şimşek, 2017).

Araştırmadan elde edilen diğer bir bulgu ise Jigsaw ve OYU yöntemlerinin uygulandığı öğrencilerin yöntem hakkındaki görüşleridir. Araştırmada elde edilen nitel verilere göre öğrencilerin büyük çoğunluğu uygulanan yöntemler hakkında olumlu görüşler bildirmiştir. Öğrencilere uygulanan yöntemlerin olumlu yönleriyle alakalı soru sorulmuş ve her iki yöntemin uygulandığı öğrenci grupları yöntemler hakkında olumlu görüşler bildirmişlerdir. Jigsaw yöntemi hakkındaki olumlu görüş sayısı 36 iken OYU yöntemi hakkındaki olumlu görüş sayısı 55 olarak tespit edilmiştir. Oyu yöntemi Jigsaw yöntemine göre öğrenciler tarafından daha olumlu bulunmuştur. Jigsaw grubu öğrencileri uygulanan yöntemin koruların daha iyi anlaşılmasını sağladığını ve sorumluluk bilincini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. OYU grubu öğrencileri de uygulanan yöntemin konunun daha iyi anlaşılmasını sağladığını ve ders çalışma alışkanlığını geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Jigsaw grubu öğrencileri uygulanan yöntemin sınırlı yönleri hakkında kendi konularını daha iyi anladıklarını fakat diğer grup üyelerinin konularını çok iyi anlayamadıklarını ve grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmediğini ifade ederken OYU grubu öğrencileri grup üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmediğini ve grup üyelerinin ciddiyetsiz davrandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilere uygulanan yöntemlerin diğer derslerde uygulanmasının ister misiniz sorusu sorulmuş ve Jigsaw grubu öğrencileri uygulanan yöntemin öğrencileri çalışmaya sevk etmesi ve konuların daha iyi anlaşılmasını sağladığından dolayı 16 öğrenci evet cevabını verirken 7 öğrenci grup üyelerinin kendilerine ait konularını iyi anlatamadıklarını gerekçe göstererek hayır yanıtını vermişlerdir. 5 öğrenci ise kullanılmasını istememesine rağmen herhangi bir görüş bildirmemiştir. OYU grubu öğrencilerden 18 kişi uygulanan yöntemin konuların daha iyi anlaşılmasını sağlaması ve sosyalleşmeyi artırmasından dolayı evet yanıtını verirken 4 kişi grup üyelerinin kendi konularını iyi anlatamadıklarını gerekçe göstererek hayır yanıtını vermiştir. Uygulanan yöntemle ilgili karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik öneriler nelerdir soruna Jigsaw grubu öğrencilerinden 10 kişi sorun olduğunu 14 kişi ise herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerden 2’şer kişi konuların öğretmen tarafından anlatılmasını ve konuların her hafta değiştirilmesini önermiştir. OYU grubu öğrencilerinden ise 5 kişi uygulanan yöntem ile ilgili sorun olduğunu belirtirken 17 öğrenci herhangi bir sorunun olmadığını ifade etmiştir. Sorunların giderilmesi için 1’er öğrenci arkadaşların anlatamadığı konuları öğretmen anlatmalı, herkes istediği kişilerle grup olabilmeli, herkes bireysel olarak puan alabilmeli şeklinde önerilerde bulunmuştur. Uygulanan yöntemlerin sosyalleşme açısından değerlendirilmesini yapan Jigsaw grubu öğrencileri uygulanan yöntemin çoğunluk sırasına göre sosyalleşmeyi sağladığını, iletişim becerisini geliştirdiğini, toplum karşısında konuşma yeteneğini artırdığını, özgüveni artırdığını ve araştırma becerisini geliştirdiğini ifade etmiştir. OYU grubu öğrencileri ise uygulanan yöntemin çoğunluk sırasına göre sosyalleşmeyi sağladığını, arkadaşlık ilişkilerini geliştirdiğini, özgüveni artırdığını ve yardımlaşma bilincini geliştirdiğini ifade etmiştir. Bu sonuçlar işbirlikli öğrenme modelinin akademik başarıyı artırdığını ve iletişim kurma, yardımlaşma, işbirliği gibi sosyal becerileri geliştirdiğini nitel verilerle ortaya koyan çalışmaların (Aydın, 2013; Demir, 2012; Erdem, 2009; Özgiresun, 2005; Tonbul, 2001; Tunçel, 2006; Artut ve Tarım, 2007; Doymuş ve Şimşek, 2007; Göçer, 2010; Ghaith ve Bouzeineddine, 2013; Maden, 2011; Koç, 2009; Demirdağ ve Kartal, 2011; Koç ve Şimşek, 2016; Şimşek, Örtten, Topkaya ve Yılar, 2014; Yeşilyurt, 2009; Yılar ve Şimşek, 2016) sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Bu çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak, Jigsaw ve OYU yöntemlerinin öğrenmeyi geliştirmek ve öğrencilere etkili ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlamak için etkili bir işbirlikli öğrenme yöntemi olduğu açıktır. Öğrencilerin akademik başarılarını arttırmak için uygun görülen sosyal bilgiler ders konularında OYU ve Jigsaw yöntemleriyle öğretim yapılması teşvik edilmelidir. Sosyal

bilgiler eğitimi alanında işbirlikli öğrenme yöntemleri ve bunların uygulamasına yönelik olarak yapılan çalışmalar nitelik ve nicelik yönünden arttırılmalıdır. Bu araştırma bir devlet okulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Benzer çalışmalar farklı sosyo-ekonomik yapıya sahip bölgelerdeki okullarda, özel okullarda, meslek okullarında ve lise ya da üniversite gibi farklı kademelerde de yapılabilir. Böylece işbirlikli öğrenme yöntemlerinin etkililik düzeyleri daha geniş bir çerçevede ele alınıp değerlendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Akçay, N.O. (2012). *Kuvvet ve hareket konusunun öğretilmesinde işbirlikli öğrenme yöntemlerinden grup araştırması, okuma-yazma-sunma ve birlikte öğrenmenin etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum
- Akçay, N.O., Doymuş, K., Şimşek, Ü. ve Okumuş, S. (2012). The Effect Of Cooperative Learning Model on Academic Achievement in Physics. *Energy Education Science and Technology Part B*, 4(4), 1915-1924.
- Artut, P., Tarım, K. (2007). The Effectiveness Of Jigsaw II on Prospective Elementary School Teachers. *Asia-Pacific Journal of Teacher Edu.*, 35(2), 129-141.
- Atasoy, B., Genç, E., Kadayıfçı, H. ve Akkuş, H. (2007). Sınıf öğrencilerinin fiziksel ve kimyasal değişimler konusunu anlamalarında işbirlikli öğrenmenin etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 12-21.
- Aydın, F. (2013). Coğrafya Bölümü Öğrencilerinin Bölgesel Coğrafya Dersinde İşbirlikli Öğrenme Uygulamalarına İlişkin Görüşleri ve Öz Değerlendirmeleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(4), 2401-2418.
- Berger, R., Hanze, M. (2005). The jigsaw method in the upper secondary school physics-its impact on motivation, learning and achievement. *Proceeding of the Fifth International Conference of ESERA: 28 August-1 September 2005* (pp. 1581-1583). Barcelona: SPAIN.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Earlbaum Associates.
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage: akt: Yıldırım, A. , Şimşek, H.(2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. akt; Johnson, R. B., ve Onwuegbuzie, A. J. (2004). "Mixed methods research: A research paradigm whose time has come". *Educational Researcher*, 33(7): 14-26.
- Delen, H. (1998). *Temel eğitim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde kubaşık öğrenme yönteminin akademik başarıya etkisi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Demir, K. (2012). An Evaluation Of The Combined Use Of Creative Drama And Jigsawıı Techniques According To The Student Views: Case Of A Measurement And Evaluation Course. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 47, 455-459.
- Demirdağ, B., Kartal, M. (2011). Anorganik Kimya Dersinde Web Destekli İşbirlikli Öğrenmeye Yönelik Öğrenci Görüşleri. *Buca Eğitim Fakültesi Der.*, (29), 36-49.

- Doymuş, K., Şimşek Ü. (2007). Kimyasal Bağların Öğretilmesinde Jigsaw Tekniğinin Etkisi Ve Bu Teknik Hakkında Öğrenci Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 173(1), 231-243.
- Erdem, A. (2009). Preservice Teacher's Attitudes Towards Cooperative Learning in Mathematics Course. *Procedia, Social and Behavioral Sciences*, 1, 1668-1672.
- Ghaith, G., Bouzeineddine, A.R. (2003). Relationship between reading attitudes, achievement, and learners' perceptions of their jigsaw II cooperative learning experience. *Reading Psychology*, 24(1), 105-121.
- Göçer, A. (2010). A comparative research on the effectivity of cooperative learning model and jigsaw technique on teaching literary genres. *Educational Research and Reviews*, 5(8), 439-445.
- Gömlüksiz, M. (1993). *Kubaşık öğrenme yöntemi ile geleneksel yöntemin demokratik tutumlar ve erişkiye etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. (1992). Approaches To Implementing Cooperative Learning In The Social Studies Classroom, Cooperative Learning In The Social Studies Classroom: An Invitation Social Study, R.J., Stahl and R.L., Vansicle (Eds). *Washington National Council for the social studies*. Bulletin No: 87, 44-51.
- Kılıç, H. (2006). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde kubaşık öğrenme yönteminin, geleneksel küme çalışması yöntemine göre benlik saygısına ve akademik başarıya etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Koç, Y., Şimşek, Ü. (2016). İşbirlikli öğrenme yöntemlerinin 7. sınıf "maddenin yapısı ve özellikleri ünitesi" üzerine etkisi. *Journal of Computer and Education Research*, 4 (7), 1-23.
- Koç, Y. (2009). *Termokimya ve kimyasal kinetik konularının öğretiminde jigsaw ve grup araştırması tekniklerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Maden, S. (2011). Jigsaw I tekniğinin yazılı anlatım becerisi akademik başarısına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 901-917.
- Malof, J.E., White, V. K. B. (2005). "Team Study Training In The College Biology Laboratory", *Journal of Biological Education*, 39(3), 120124.
- Özgiressun, A. (2005). *İşbirliğine dayalı öğrenmenin, ilköğretim ikinci kademe fen bilgisi dersindeki öğrencilerin başarılarına, sosyal etkileşimlerine ve derse karşı tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara
- Santos Rego, M. A., Lorenzo Moledo, M. D. M. (2005). Promoting interculturality in Spain: Assessing the use of the Jigsaw classroom method. *Intercultural education*, 16(3), 293-301
- Sezer, A., Tokcan, H. (2003). İş Birliğine Dayalı Öğrenmenin Coğrafya Dersinde Akademik Başarı Üzerine Etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3), 227-242.
- Slavin, R. E., Chamberlain, A. ve Hurley, E. A. (2001). Cooperative Learning in the Social Studies: Balancing the Social and the Studies, in Cooperative Learning in the Social Studies Classroom: An Introduction. (eds Stahl, Robert J. & Van Sickle, Ronald L., Tempe Arizona: National Council for the Social Studies Bulletin).
- Şimşek, U. (2012). The effects of reading-writing-presentation and group investigation methods on students' academic achievements in citizenship lessons. *Journal of Educational Sciences Research*, 2(2), 189-201

- Şimşek, U., Örtten, H., Topkaya, Y. ve Yılar, B. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının işbirlikli öğrenme teknikleri hakkındaki görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18(1), 231-257.
- Şimşek, U., Yılar, B. ve Küçük, B. (2013). The effects of cooperative learning methods on students' academic achievements in social psychological lessons. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 4(3), 5-9.
- Şimşek, Ü. (2007). *Çözümler ve kimyasal denge konularında uygulanan jigsaw ve birlikte öğrenme tekniklerinin öğrencilerin maddenin tanecikli yapıda öğrenmeleri ve akademik başarıları üzerine etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Şimşek, Ü., Doymuş, K. ve Karaçöp, A. (2008). Çözümler Ünitesinde Uygulanan Grup Araştırması Tekniğinin Öğrencilerin Maddenin Tanecikli Yapıda Anlamalarına Ve Akademik Başarılarına Etkisi. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1-2), 87-99.
- Tonbul, C. (2001). *İşbirlikli öğrenmenin İngilizce dersine ilişkin doyum, başarı ile hatırd tutma üzerindeki etkileri ve işbirlikli öğrenme uygulamaları ile ilgili öğrenci görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir
- Tunçel, Z. (2006). *İşbirlikli öğrenmenin beden eğitimi başarısı, bilişsel süreçler ve sosyal davranışlar üzerindeki etkileri*, Yayınlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Watson, S. B. (1992). The Essential Elements Of Cooperative Learning, *The American Biology Teacher*, 54(2), 84-86.
- Yeşilyurt, E. (2009). İşbirliğine dayalı öğrenmenin öğrenci davranışları üzerindeki etkisine ilişkin öğrenci görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 161-178.
- Yılar, M. B., Şimşek, U. (2017). Sosyal bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme yöntemlerinin başarı ve kalıcılığa etkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(2), 1-15.
- Yılar, M., B., Şimşek, U. (2016) Sosyal Bilgiler Dersinde Farklı İşbirlikli Öğrenme Yöntemlerinin Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 375-394
- Yılar, M.B. (2015). *Sosyal bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme yöntemlerinin öğrencilerin akademik başarılarına, demokratik tutumlarına ve sosyal becerilerine etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Zoghi, M. (2013). Let's Cross the Rubicon: strengthening reading comprehension instruction. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 70, 537-543.